

GEOFFREY CHAUCER

A hercegnő könyve

(részletek)

Alig mondtam el ezeket,
épp, ahogy nektek, úgy bizony:
mikor – hogy s hogy nem, nem tudom –
lelkemen nagy vágy vett erőt,
hogy aludjak; könyvem fölött
el is aludtam, s hirtelen
szép álom jelent meg nekem:
annyira mesés, hogy szerintem
olyan nagy elme senki sincsen,
ki megfejtette volna; még
József¹ se lenne rá elég. [...]
Május volt éppen, ahogy láttam;
feküdtem hajnalfény-sugárban,
álmomban alva, ruha nélkül.
De hamar felriadtam végül,
mivel egy nagy madárcsapat
kergette messze álmomat:
mert felzendült az édes ének,
és álmodtam, hogy üldögéltek
a házam fölött, szerteszét –
el is lepték a tetejét.
Énekeltek mind, ahogy tudott,
egy odaillő szólamot.
Ilyen dal tán még egy se volt.
Sokuk magas hangon dalolt,
a többi meg kísérte mélyen.
De hogy csak röviden meséljem:
még ilyen mennybe illő hangot
e földön senki sose hallott. [...]
Nem volt egy felhő sem az égen.
Én fekszem, egy vadász meg éppen
a közelemben próbálgatja,
milyen vajon a kürtje hangja –
hogy érdes-e, vagy tiszta, szép.
Volt ember, állat, épp elég:
Kutyák, lovak, meg mindenféle;
ment volna mind vadászni végre. [...]
Indultam én is; ahogy mentem,
egy kiskutya ért utol engem,
szelíden hízelgett nekem,
s nemigen tudta, mit tegyen.
Közel merészkedett, akár
ha réges-rég ismerne már.
Lekonyult mind a két füle:
a fejét így hajtotta le.
Elkaptam volna: mindhiába;
Eltűnt, alig értem nyomába.
De csak követtem: ő pedig
virágzó, szép ösvényre vitt.
Finom, friss volt a fű; az út
tarkán és vidáman virult.
Szerintem ember sose rója
ezt az utat, de Zephir s Flora –
kiknek nyomán a virág serken –
nem laknak onnan messze, sejtem.

És azt gondolta volna bárki,
hogy szeretne versenybe szállni
szépség terén a föld az éggel:
hogy több virága legyen hétszer,
mint odafönn a csillagok.
Látszott, hogy azt a bánatot,
a szenvedést, mit minden évben
elhoz a hideg tél, egészen
elfeledte most a föld,
víg volt az erdő, üde, zöld.
Az édes harmat rázta fel;
és még csak kérdezni se kell,
hogy volt-e ott sok lombos ág,
és sűrűn álltak-e a fák:
az egyik fa a másik fától
tizenkét lábira állt – jó távol.
Mindegyik magas, sudár, délceg,
még ötven öl is felértek.
Nincsen kiálló gallyuk egy se,
s a koronáik ráncba szedve;
mi több, majdhogynem egymást érik –
így jó árnyékot adnak végig.
Es körülvettek engem ott
a gímek és dámszarvasok,
gidák, suták: a jámbor őzek
csak játszadoztak, kergetőztek;
a mókusok nagy tömege,
kiknek dió a csemege,
a fákon ült és mulatott.
Nyüzsögtek mind az állatok;
Algus,² a számok nagy tudója,
ha számolásba kezdett volna
(mégpedig arab számjegyekkel,
melyekből okulhat az ember,
ki minden számot tudni vágya),
kevés lett volna tudománya
pontosan kifejezni számban,
álomban mennyi csodát láttam.

Werthmüller Gyöngyi fordítása

Jegyzetek

¹ Célzás a fáraó álmára, melyet az Ószövetség (Gen 41) szerint József fejtett meg. – a ford.

² Neki tulajdonították az arab számok kitalálását – a ford.

Köszönetnyilvánítás

A fordító építő jellegű kritikáikért ezúton is köszönetet mond (ábécé sorrendben):
Csikós Dórának, Nádasdy Ádámnak és Starčević Attilának.